

Nr B 3

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt, m. m.; given Stockholms slott den 6 juni 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt; samt
- 2) förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag till omläggning av dödsbobeskattningen från det nuvarande 2-skattesystemet med arvsskatt och kvarlåtenskapsskatt till ett 1-skattesystem med endast arvsskatt. Den nuvarande arvsskatten föreslås därvid höjd med ett belopp som icke fullt motsvarar kvarlåtenskapsskatten.

Avvägningen av skatteuttaget mellan olika kategorier av skattskyldiga har skett med syfte att i görlig mån tillgodose efterlevande makes och barns intressen. Förslaget innebär även en omfördelning av skattebelastningen till förmån främst för flerbarnsfamiljerna. Skatteskalorna har utformats så att skattehöjningar icke skall uppkomma, då make eller barn är ensam arvinge. För flerbarnsfamiljerna blir det betydande skattelättnader enligt förslaget.

Höjning föreslås beträffande flertalet av de skattefria bottenbeloppen vid arvsbeskattningen. Härvidlag innebär förslaget i huvudsak följande. Bottenbeloppet för barn och deras avkomlingar höjes till 6 000 kronor (från 3 000 kronor). Det därutöver gällande särskilda bottenbeloppet för underåriga barn höjes till 2 000 kronor för varje år, varmed barnets ålder understiger 21 år (från 1 000 kronor per år under 18 år). Bottenbeloppet för efterle-

vande makes arvs- eller testamentsförvärv höjes till 40 000 kronor (från 25 000 kronor). För syskon och deras avkomlingar samt för föräldrar höjes bottenbeloppet till 2 000 kronor (från 1 000 kronor). Det särskilda grundavdraget vid kapitalförsäkringar höjes till 25 000 kronor (från 15 000 kronor) per förmånstagare.

Vissa lättnader föreslås i fråga om betalandet av arvsskatten.

Förslaget innebär vidare, att gåvobeskattningen på motsvarande sätt som dödsbobeskattningen omlägges från ett 2-skattesystem till ett 1-skattesystem. Skattefriheten för gåvor, vilken för närvarande är 3 000 kronor per fyraårsperiod, ändras till 2 000 kronor per kalenderår.

Härjämte föreslås viss utbyggnad av skatteflyktsspärrarna vid arvs- och gåvobeskattningen, främst för att få motsvarighet till de garantier mot skatteflykt som bestämmelserna om kvarlåtenskapsskatten nu innehåller. Även vissa förslag till effektivisering och förenkling av beskattningsreglerna framlägges.

Ett genomförande av förslaget beräknas medföra en minskning av statens inkomster av dödsbobeskattningen med ca 7 miljoner kronor för år. Av minskningen belöper drygt 2 miljoner kronor på höjningen av bottenbeloppen.

Förslaget, som är avsett att träda i kraft den 1 januari 1959, överensstämmer med det i propositionen nr 145 till årets förra riksdag framlagda.

Förslag

till

**förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581)
om kvarlåtenskapsskatt**

Härigenom förordnas, att förordningen den 26 juli 1947 om kvarlåtenskapsskatt skall upphöra att gälla med utgången av år 1958.

Förordningen skall dock fortfarande äga tillämpning, där skattskyldighet enligt förordningen inträtt före sistnämnda tidpunkt.

Förslag

till

**förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om
arvsskatt och gåvoskatt**

Härigenom förordnas, dels att 6 §, 11 § 1 mom., 12, 16 och 17 §§, 19 § 1, 3 och 4 mom., 20 §, 22 § 2 mom., 23 och 28 §§, 29 § 1 mom., 30, 32 och 36 §§, 37 § 2 mom., 39 §, 41 § 1 mom., 43, 46, 49, 52, 53 och 54 §§, 55 § 1, 2 och 3 mom., 56, 57, 59 och 68 §§ samt 71 § 2 mom. förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt¹ skola hava ändrad lydelse på sätt nedan anges, dels ock att 19 § 5 mom. samma förordning skall upphöra att gälla.

6 §.

Har genom — — — rättigheten upphör.

Vad nu — — — till beskattning.

Har någon — — — utgående avkastning.

Erlägges i fall, som avses i d), för äganderätten fastställd skatt icke inom tid, varom i 52 § 1 mom. första stycket förmäles, skall meddelat beslut om skattens fastställande icke vidare gälla och skattskyldighet för äganderätten inträda efter vad eljest är stadgat.

11 §.

1 mom. Såsom arvinges eller testamentstagares lott anses vad enligt lag och testamente å honom belöper av behållningen i dödsboet eller i sådan kvarlåtenskap, varom förmäles i 4 § 1 mom. 2); dock skall, där i skatteärendet föreligger arvskifte, den däri gjorda fördelningen efter vad i 16 § stadgas lända till efterrättelse.

Behållningen beräknas — — — av denna.

¹ Senaste lydelse se beträffande 11 § 1 mom., 16 §, 19 § 1 mom., 32, 52 och 59 §§ 1947:582 beträffande 12 § 1955:85, beträffande 17 § 1946: 826, beträffande 28 § 1952:246 samt beträffande 68 § 1943:330.

12 §.

Har någon i enlighet med lagen om försäkringsavtal insatts såsom förmanstagare och erhåller han vid försäkringstagarens död förfoganderätten över försäkringen eller, utan att sådan rätt förvärfvas, utbetalning på grund av försäkringen, skall vad förmanstagaren sålunda bekommer vid beräkning av arvsskatt anses såsom arvfallen egendom. Vad nu sagts skall gälla jämväl förvärv, som på grund av stadgandet i 104 § andra stycket nämnda lag tillfaller dödsbodelägare, vilken är berättigad till laglott, med iakttagande dock av vad beträffande fördelning av sådant förvärv kan vara bestämt i skifteshandling, vilken jämlikt 16 § lägges till grund för lotternas beräkning. Har försäkringstagarens make insatts såsom förmanstagare, föreligger icke skattskyldighet för den del av förvärvet, som motsvarar det belopp, varmed, därest förvärvet ingått i försäkringstagarens kvarlåtenskap, makens jämlikt 15 § skattefria andel i boet skolat ökas.

Vidare skall

a) där livförsäkring, som är kapitalförsäkring, tagits å försäkringstagarens eller hans makes liv samt den rätt, som på grund av försäkringsavtalet tillkommit endera av dem, jämlikt 116 § första stycket lagen om försäkringsavtal icke kunnat tagas i mät för någonderas gäld, eller

b) där försäkring tagits för olycksfall eller sjukdom, vid skattens beräkning från värdet av vad som tillfallit någon i egenkap av förmanstagare såsom skattefritt avräknas ett belopp av 25 000 kronor. Har på grund av förordnande av samma person förmanstagaren tidigare erhållit sådant förvärv, som jämlikt 37 § 2 mom. är i beskattningshänseende likställt med gåva, må likväl å värdet av vad som inom loppet av tio år tillfallit förmanstagaren ej avräknas mer än sammanlagt 25 000 kronor.

Vad som — — — äga rum.

Skattskyldighet enligt första stycket äger ej rum för rätt till pension som utgår på grund av pensionsförsäkring, därest denna tagits i samband med tjänst eller ock premiebetalningen påbörjats eller genom engångsbetalning fullgjorts mer än tio år före dödsfallet. Skattskyldighet äger ej heller rum för rätt till annan pension på grund av pensionsförsäkring eller för rätt till livränta, som utgår på grund av annan försäkring än pensionsförsäkring, i den mån vad som på grund av förordnande av samma person tillfallit den berättigade icke överstiger en årsränta av 10 000 kronor vid pensionsförsäkring och 2 500 kronor vid annan livränteförsäkring.

Angående vad som förstas med kapitalförsäkring och pensionsförsäkring samt med att försäkring tagits i samband med tjänst stadgas i anvisningarna till 31 § kommunalskattelagen.

16 §.

Föreligger i — — — angiven grund.

Har sammanlagda värdet av arvingars och universella testamentstagares sålunda bestämda lotter i skifteshandlingen upptagits lägre än vad som återstår av behållningen i dödsboet, beräknad på sätt i 13, 20—23 och 27 §§ stadgas, sedan därifrån avräknats dels efterlevande makes jämlikt 15 § skattefria andel, dels legat, dels i 11 § 2 mom. omförmäld skattelott och dels värdet av jämlikt 6 och 7 §§ först framdeles beskattningsbar egendom, skola lotterna bestämmas såsom om det belopp, varmed deras sammanlagda värde understiger dödsboehållningen efter nu nämnd avräkning, uppdelats å lotterna i förhållande till deras storlek.

Skifteshandling skall — — — hos beskattningsmyndigheten.

17 §.

För företeende — — — för inregistrering.
 Anstånd skall — — — vara ingiven.
 Anstånd som — — — bouppteckningens registrering.
 På framställning — — — motsvarande tillämpning.
 Ställd säkerhet — — — vidare gälla.

Om skyldighet att, då anstånd med skattens fastställande ägt rum, å skatten gälda ränta stadgas i 52 § 1 mom.

19 §.

1 mom. Arvs- eller testamentslott, för vilken inträde av skattskyldighet är att hänföra till dödsfallet, skall vid skattens beräkning sammanläggas med gåva, som arvingen eller testamentstagaren erhållit av den avlidne, under förutsättning att skattskyldighet för gåvan inträtt vid dödsfallet eller inom tio år dessförinnan. Har den avlidne till arvingen eller testamentstagaren överlämnat handling, innefattande giltig utfästelse om gåva av lös egendom, skall, i den mån gåvan icke före dödsfallet blivit fullbordad, sammanläggning äga rum även om handlingen överlämnats mer än tio år före dödsfallet. Skatten å arvs- eller testamentslotten skall utgå efter den eller de procentsatser som skolat tillämpas, därest skatt skolat uttagas för de sammanlagda förvärv samt arvs- eller testamentslotten utgjort den högst beskattade delen därav.

Lott, för vilken inträde av skattskyldighet är att hänföra till senare tidpunkt än dödsfallet, skall vid skattens beräkning sammanläggas med annan från samme arvlätare (testator) härrörande arvs- eller testamentslott, för vilken skattskyldighet inträtt inom tio år före den tidpunkt, då skattskyldighet för förstnämnda lott inträdde; och skall skatten beräknas med tillämpning av de i första stycket stadgade grunderna. Detsamma skall gälla, där arvingen eller testamentstagaren av arvlätaren (testator) erhållit gåva, för vilken skattskyldighet inträtt inom tid som nu är sagt.

3 mom. Vad i denna paragraf sägs om skattepliktigt arvs- eller testamentslott skall ock gälla beträffande sådan lott, som ej i och för sig uppgår till skattepliktigt belopp, varvid hänsyn skall tagas till den tid, då skattskyldighet skulle hava inträtt, därest beloppet varit skattepliktigt.

Har givare förbehållit sig nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån av bortgiven egendom, skall, ändå att sådant förbehåll icke föranlett beskattningens uppskjutande, vid tillämpning av denna paragraf så anses som om skattskyldighet inträtt först då den givaren förbehållna rättigheten upphörde.

Förvärv, som anses i 12 § och 37 § 2 mom., skola sammanläggas med annat förvärv allenast i den mån de ej äro skattefria jämlikt 12 §.

4 mom. Bouppteckning skall vid ingivandet vara åtföljd av skriftlig uppgift angående i denna paragraf avsett tidigare förvärv eller försäkran att sådant förvärv ej förekommit. Enahanda uppgift eller försäkran skall lämnas i deklaration angående arvfallen eller testamenterad egendom.

20 §.

Vid uppskattning — — — meddelade föreskrifter.

Att i — — — i 27 §.

Vid tillämpning av bestämmelserna i 21—27 §§ skall byggnad anses såsom fast egendom, ändå att byggnaden enligt allmän lag ej är hänförlig till sådan egendom.

22 §.

2 mom. Har fast — — — belöpande arvsskatt.

Där efter — — — särskilt värde.

Fast egendom, för vilken icke finnes särskilt taxeringsvärde, skall ock av länsstyrelsen åsättas värde till ledning för arvsskattens bestämmande. Det åligger skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor att göra ansökan härom. Värdering som nu sägs är dock icke erforderlig, där det finnes uppenbart, att egendomens värde ej överstiger 10 000 kronor.

Vid den — — — allmänna medel.

Över länsstyrelsens — — — icke föras.

23 §.

Vid uppskattning av lös egendom iakttages:

A. Tomträtt eller vattenfallsrätt uppskattas, i den mån ej annat följer av 20 § tredje stycket, till vad rättigheten med hänsyn till villkoren vid upplåtelsen och den tid, som därför återstår, kan antagas hava betingat vid en av boets avveckling föranledd, med tillbörlig omsorg skedd försäljning.

B. Aktie, obligation — — — angivna grund.

C. Fordran uppskattas — — — tabellen I.

Osäker fordran — — — äro tillämpliga.

D. För evärdlig — — — år uppgått.

Nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån, som utgår under viss tid eller någons livstid, uppskattas till sitt kapitalvärde. Är rättigheten bestämd till visst belopp eller eljest till viss storlek, beräknas kapitalvärdet efter det belopp rättigheten för helt år motsvarar och en räntefot av fem procent enligt de vid denna förordning fogade tabellerna II, III och IV. Där rättighet, som belastar viss egendom, ej är på nyss angivet sätt bestämd, anses årliga värdet utgöra fem procent av det penningvärde, var till egendomen uppskattats, dock att, där rättighet avser endast del av egendom eller dess årliga värde eljest icke kan bestämmas enligt nyss angivna grund, detta uppskattas efter vad som provas skäligt.

Kapitalvärdet av — — — år motsvarar.

Är rättighet — — — yngstes ålder.

E. Värdet av — — — stadgade grunderna.

F. Annan lös — — — skedd försäljning.

28 §.

Arvs- eller testamentslott, som tillkommer barn, styvbarn eller avkomling till barn eller styvbarn, är fri från skatt, där dess värde icke överstiger 6 000 kronor.

Tillfaller lott barn, styvbarn eller avkomling till avlidet barn eller styvbarn och har vid tiden för skattskyldighets inträde mottagaren av lotten ej fyllt 21 år, skall vid skattens bestämmande från lotten såsom skattefritt avräknas ett belopp av 2 000 kronor för varje helt år eller del därav, som då återstod till dess sagda ålder uppnås.

Efterlevande make tillkommande lott, vars värde icke överstiger 40 000 kronor, är fri från skatt.

I fråga — — — tidigare tidpunkt.

Skattefri är jämväl, med det undantag som framgår av sista stycket, annan lott än förut nämnts, där värdet icke överstiger 2 000 kronor om den tillfaller person som avses i klass II nedan och eljest 1 000 kronor.

Vid tillämpning av vad i denna paragraf är stadgat skall adoptivförhållande räknas lika med skyldskap.

I övrigt beräknas skatten enligt denna

T a r i f f.

Klass I. För arvs- eller testamentslott, som tillkommer efterlevande make, barn, styvbarn eller avkomling till barn eller styvbarn, utgör skatten: när värdet å skattepliktig lott överstiger

6 000 men icke	12 000 kr:	90 kr för	6 000 kr och	3 %	av återstoden;
12 000 » »	20 000 » :	270 » »	12 000 » »	4 %	» » ;
20 000 » »	30 000 » :	590 » »	20 000 » »	5 %	» » ;
30 000 » »	40 000 » :	1 090 » »	30 000 » »	6 %	» » ;
40 000 » »	50 000 » :	1 690 » »	40 000 » »	7 %	» » ;
50 000 » »	60 000 » :	2 390 » »	50 000 » »	8 %	» » ;
60 000 » »	70 000 » :	3 190 » »	60 000 » »	9 %	» » ;
70 000 » »	80 000 » :	4 090 » »	70 000 » »	10 %	» » ;
80 000 » »	90 000 » :	5 090 » »	80 000 » »	15 %	» » ;
90 000 » »	100 000 » :	6 590 » »	90 000 » »	20 %	» » ;
100 000 » »	150 000 » :	8 590 » »	100 000 » »	24 %	» » ;
150 000 » »	200 000 » :	20 590 » »	150 000 » »	28 %	» » ;
200 000 » »	300 000 » :	34 590 » »	200 000 » »	32 %	» » ;
300 000 » »	400 000 » :	66 590 » »	300 000 » »	36 %	» » ;
400 000 » »	500 000 » :	102 590 » »	400 000 » »	40 %	» » ;
500 000 » »	1 000 000 » :	142 590 » »	500 000 » »	44 %	» » ;
1 000 000 » »	2 000 000 » :	362 590 » »	1 000 000 » »	48 %	» » ;
2 000 000 » »	5 000 000 » :	842 590 » »	2 000 000 » »	52 %	» » ;
5 000 000		: 2 402 590 » »	5 000 000 » »	60 %	» » .

Klass II. För arvs- eller testamentslott, som tillkommer fader, moder, styvfader, styvmoder, broder (halvbroder), syster (halvsyster), broders (halvbroders) eller systers (halvsysters) avkomling eller barns efterlevande make eller som tillkommer någon, vilken såsom anställd tillhört den avlidnes husfolk under minst tio år, utgör skatten: när värdet å lotten överstiger

2 000 men icke	5 000 kr:	60 kr för	2 000 kr och	6 %	av återstoden;
5 000 » »	10 000 » :	240 » »	5 000 » »	9 %	» » ;
10 000 » »	15 000 » :	690 » »	10 000 » »	12 %	» » ;
15 000 » »	20 000 » :	1 290 » »	15 000 » »	15 %	» » ;
20 000 » »	30 000 » :	2 040 » »	20 000 » »	20 %	» » ;
30 000 » »	40 000 » :	4 040 » »	30 000 » »	25 %	» » ;
40 000 » »	50 000 » :	6 540 » »	40 000 » »	30 %	» » ;
50 000 » »	75 000 » :	9 540 » »	50 000 » »	35 %	» » ;
75 000 » »	100 000 » :	18 290 » »	75 000 » »	40 %	» » ;
100 000 » »	150 000 » :	28 290 » »	100 000 » »	45 %	» » ;
150 000 » »	200 000 » :	50 790 » »	150 000 » »	50 %	» » ;
200 000 » »	500 000 » :	75 790 » »	200 000 » »	55 %	» » ;
500 000 » »	1 000 000 » :	240 790 » »	500 000 » »	60 %	» » ;
1 000 000		: 540 790 » »	1 000 000 » »	65 %	» » .

Lika med den, vilken såsom anställd tillhört den avlidnes husfolk under minst tio år, skall anses den, som innehaft dylik anställning under tid, som jämte tiden för sådan anställning hos den avlidnes make eller annan i klass I eller II avsedd anhörig till den avlidne eller motsvarande anhörig till hans make eller ock hos den avlidnes eller makens farföräldrar eller morföräldrar uppgått till minst tio år.

Klass III. För testamentslott tillkommande

kyrka, landsting, kommun eller annan menighet ävensom hushållnings-sällskap;

stiftelse med huvudsakligt syfte att främja religiösa, välgörande, sociala, politiska, konstnärliga, idrottsliga eller andra därmed jämförliga kulturella eller eljest allmännyttiga ändamål;

stiftelse med huvudsakligt ändamål att främja landets näringsliv;

registrerad understödsförening eller sådan sammanslutning, som, utan att hava till syfte att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen fullföljer ovan angivet ändamål;

folketshusförening, bygdegårdsförening eller annan liknande samman-slutning, som har till främsta syfte att anordna eller tillhandahålla allmän samlingslokal,

utgör skatten, där fråga är om svensk juridisk person och skattebefrielse ej åtnjutes jämlikt 3 §:

när värdet å lotten överstiger

1 000 men icke	2 000 kr:	50 kr för	1 000 kr och 10 %	av återstoden;
2 000 » »	5 000 » :	150 » »	2 000 » » 15 %	» » ;
5 000 » »	10 000 » :	600 » »	5 000 » » 20 %	» » ;
10 000 » »	20 000 » :	1 600 » »	10 000 » » 25 %	» » ;
20 000 » »	50 000 » :	4 100 » »	20 000 » » 30 %	» » ;
50 000 » »	100 000 » :	13 100 » »	50 000 » » 35 %	» » ;
100 000	» :	30 600 » »	100 000 » » 40 %	» » .

Klass IV. För arvs- eller testamentslott, som icke skall beskattas enligt för klass I, II eller III angivna grunder, utgör skatten:

när värdet å lotten överstiger

1 000 men icke	5 000 kr:	200 kr för	1 000 kr och 20 %	av återstoden;
5 000 » »	10 000 » :	1 000 » »	5 000 » » 30 %	» » ;
10 000 » »	20 000 » :	2 500 » »	10 000 » » 40 %	» » ;
20 000 » »	30 000 » :	6 500 » »	20 000 » » 50 %	» » ;
30 000 » »	50 000 » :	11 500 » »	30 000 » » 60 %	» » ;
50 000	» :	23 500 » »	50 000 » » 65 %	» » .

För skattelott, som i 11 § 2 mom. sägs, beräknas skatten efter den klass, gällande för arvinge eller universell testamentstagare i dödsboet eller för mottagaren av det legat varom fråga är, som medför lägst skatt. Därest skat-telotten icke överstiger, om den skall beskattas efter klass I, 3 000 kronor, om den skall beskattas efter klass II, 2 000 kronor och eljest 1 000 kronor, utgår skatten i klass I efter 1 procent, i klass II efter 3 procent, i klass III efter 5 procent och i klass IV efter 20 procent. Överstiger skattelott, som skall be-skattas efter klass I, 3 000 men icke 6 000 kronor, utgår skatten med 30 kro-nor för 3 000 kronor och 2 procent av återstoden.

29 §.

1 mom. Vid tillämpning — — — hundratals kronor.

Finnes skatten bliva högre än en tredjedel av det belopp, som utgör skill-naden mellan lottens jämlikt första stycket jämnade värde och det värde, vartill lotten för att vara skattefri högst får uppgå, nedsattes skatten med överskjutande del. Sådan nedsättning må dock ej äga rum, där värdet å lotten överstiger tre gånger det värde, vartill lotten för att vara skattefri högst får uppgå.

Därest vid — — — hela krontal.

30 §.

Där någon — — — arvlåtaren (testator).

Då fideikommiss, — — — föregående innehavaren.

Tillfaller egendom den som är gift, beräknas skatten efter skyldskapsförhållandet mellan hans make och den avlidne, om skatten därvid blir lägre än den som eljest skolat utgå.

32 §.

Har efter — — — av 19 §;

och hade, om hänsyn tagits till omständighet som nu avses, för någon lott skatt skolat gäldas utöver vad för lotten beräknats, skall efterbeskattning ske med sålunda felande belopp.

36 §.

Skattskyldighet inträder, såframt ej annat följer av vad i nästa stycke sägs, då gåvan blivit fullbordad eller handling, innefattande giltig utfästelse om gåva av lös egendom, överlämnats till mottagaren. I fall, som avses i 37 § 2 mom., inträder skattskyldighet vid den tid, då förmånstagaren erhåller förfoganderätten över försäkringen; dock inträder, där på grund av försäkringen utbetalning tidigare ägt rum till den berättigade, skattskyldighet för sådant belopp vid dess mottagande.

Vad i — — — bortgivna egendomen.

37 §.

2 mom. Skatt såsom — — — av förmånstagare.

Vid beskattning, varom nu är fråga, skall vad i 12 § andra—femte styckena är stadgat äga motsvarande tillämpning. Därvid skall iakttagas att vad i 12 § fjärde stycket sägs angående premiebetalning mer än tio år före dödsfallet skall, där ej försäkringstagaren avlidit före den i 36 § stadgade tiden för inträde av skattskyldighet, i stället gälla med avseende å premiebetalning mer än tio år före skattskyldighetens inträde.

39 §.

Skattefrihet åtnjutes

a) för gåva — — — personliga bruk;

b) för gåva, som utgör bidrag till gåvotagarens undervisning eller uppfostran, då omständigheterna äro sådana, att gåvotagaren genom bidraget kan anses hava tillförsäkrats en förmån, som han eljest icke skulle hava åtnjutit, så ock för periodiskt understöd samt för sådan därmed jämförlig periodisk betalning, som enligt gällande författningar angående skatt å inkomst skall inräknas i gåvotagarens skattepliktiga inkomst;

c) för vad — — — därefter införts;

d) för annan än under a), b) och c) omförmäld gåva, där värdet av gåvan eller, om gåvotagaren under samma kalenderår av samme givare erhåller flera sådana gåvor som här avses, det sammanlagda värdet av dessa gåvor icke överstiger 2 000 kronor.

41 §.

1 mom. Gåva, för vilken inträde av skattskyldighet ej är att hänföra till senare tidpunkt än givarens död, skall vid skattens beräkning sammanläggas med annan gåva, som gåvotagaren erhållit av samme givare, under för-

utsättning att skattskyldighet för sistnämnda gåva inträtt samtidigt eller inom tio år före det sådan skyldighet inträdde för den gåva, om vars beskattning är fråga. Skatten för gåvan skall beräknas med tillämpning av de i 19 § 1 mom. första stycket stadgade grunderna.

Har den — — — motsvarande tillämpning.

Att vid — — — i 19 § 2 mom.

I fall, som avses i denna paragraf, skall gälla vad i 19 § 3 mom. första och tredje styckena är för där avsedda fall föreskrivet.

43 §.

Vid beskattning av gåva skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse, förutom ovan särskilt angivna bestämmelser i 6—9, 12, 19, 21 och 30 §§, vad i fråga om arvsskatt vidare är stadgat i 4 § 2 och 3 mom., 14, 20, 22—27 §§, 28 § med undantag av vad i första, andra och tredje styckena stadgas, ävensom 29 och 32 §§; och skall därvid den i 32 § f) förekommande hänvisning-
en till 19 § i stället gälla 41 §.

Vid tillämpning av 28 § skall skatten enligt klass I utgöra, när värdet överstiger 2 000 men icke 3 000 kronor, 1 procent av värdet, samt, när värdet överstiger 3 000 men icke 6 000 kronor, 30 kronor för 3 000 kronor och 2 procent av återstoden.

46 §.

Deklaration skall, i fall som angivas i 45 § under A), B) och C), vara till beskattningsmyndigheten avlämnad inom fyra månader, räknat i fall som angivas

under A) 1), 2) och 3) samt B) från det skattskyldighet inträdde;

under A) 4) från det överskott i dödsboets konkurs överlämnades till den skattskyldige;

under C) från det kännedom erhöles angående den omständighet, som föranleder efterbeskattningen.

I fall som angivas i 45 § under D) skall deklARATION avlämnas till beskattningsmyndigheten senast den 15 februari året efter det varunder skattskyldighet inträdde. Har givaren eller, vad angår förvärv som i 37 § 2 mom. avses, försäkringstagaren avlidit efter det skattskyldighet inträtt, må dock deklARATIONEN icke lämnas senare än fyra månader efter dödsfallet.

Magistrat i — — — dit ingivas.

49 §.

Där någon i enlighet med lagen om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna förordning medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till den beskattningsmyndighet, vilken har att upptaga fråga om beskattning av försäkringsbeloppet, och därvid enligt närmare föreskrifter, som meddelas av Konungen, jämväl uppgiva övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Uppgiftsskyldighet föreligger dock icke, därest försäkringsbeloppet eller, i fråga om belopp som utfaller periodiskt, det sammanlagda årsbeloppet ej överstiger 5 000 kronor. Där fråga är om flera försäkringar, skall vad nu sagts hava avseende å försäkringarnas sammanlagda belopp.

Uppgift, varom i första stycket sägs, skall för varje kalenderår lämnas senast den 15 februari påföljande år. Har skattskyldighet inträtt till följd av dödsfall, skall dock uppgift lämnas inom en månad efter det försäkringsgivaren erhöles vetskap om dödsfallet.

52 §.

1 mom. Skatt enligt — — — skattens fastställande.

Har jämlikt — — — krontal bortfaller.

Skatten jämte — — — angående testamentsbevakningen.

Den som — — — skattens fastställande.

Har jämlikt — — — utlämnad bouppteckning.

2 mom. Vid erläggande av arvsskatt, som jämlikt 54 § skall av dödsboet förskjutas, må intill ett belopp, motsvarande högst hälften av skatten, såsom betalningsmedel gälla skuldebrev, till säkerhet för vilket, jämlikt gällande bestämmelser angående inteckning i fast egendom, tomträtt, vattenfallsrätt, fartyg, jordbruksinventarier eller förlagsegendom, inteckning meddelats i boet tillhörig egendom, eller ock skuldförbindelse med säkerhet av sådant skuldebrev.

Sålunda intecknat skuldebrev vare gällande såsom betalningsmedel eller säkerhet endast i den mån detsamma fastställts att gälla inom det värde, till vilket den intecknade egendomen upptagits i ärendet angående arvsskattens fastställande, och därjämte endast under förutsättning, att inteckningen omfattar jämväl ränta efter den procent, som Konungen föreskriver.

Överstiger den arvsskatt, som skall av dödsboet förskjutas, 20 000 kronor må därjämte, intill skattens halva belopp, å inländsk börs noterade aktier, som ingå bland dödsboets tillgångar, eller skuldebrev, för vilket lämnas säkerhet i börsnoterade eller andra aktier, gälla såsom betalningsmedel i enlighet med de föreskrifter Konungen meddelar.

Å skuld, som avses i första och tredje styckena, skall gäldas ränta efter den procent, som Konungen i anslutning till det allmänna ränteläget fastställer varje år i december att gälla för det påföljande året. Räntan räknas från den dag då beslut meddelats om att skatten må erläggas med betalningsmedel varom nu är fråga.

53 §.

Inbetalas icke, där stämpelbeläggning skall äga rum vid underrätt, inom i 52 § 1 mom. angiven tid för stämpelbeläggningen erforderligt belopp, skall, såframt ej annat följer av vad i 6 § sista stycket stadgas, rätten därom göra anmälan hos länsstyrelsen med överlämnande av protokollsutskrift, innefattande beslutet om skattens fastställande, jämte bouppteckning, om sådan föreligger. Anmälan skall innehålla uppgift, huruvida och i vad mån det åligger dödsbo att förskjuta ogulden skatt, ävensom erforderlig uppgift om skattskyldigs hemvist.

Det åligger — — — Konungen bestämmas.

Har av — — — nyss nämnts.

54 §.

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, ävensom i 52 § 1 mom. omnämnd ränta förskjutas av dödsboet, dock icke där fråga är om lott, som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 12 §. Skattskyldig skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet gälda på lotten belöpande skatt utan avdrag i sådant hänseende, som i 29 § 2 mom. sägs, jämte andel i räntan; och skall tillika å belopp, som sålunda skall erläggas, gäldas den ränta, som kunnat av dödsboet påräknas vid insättning å bankräkning.

Saknas i dödsbo tillgång till gäldande av skatt och ränta, som icke erlagts inom tid, som angives i 52 § 1 mom., svare dödsbodelägarna för vad som brister såsom i lagen om boutredning och arvskitte är stadgat i fråga om gäld efter den döde; dock vare efterlevande make fri från sådant ansvar, där han vid bodelning icke erhållit mer än som enligt lag tillkommer honom.

55 §.

1 mom. Uppgå i dödsbo beloppet av kontanta medel och därmed jämförliga fordringar samt värdet av obligationer och andra lätt realiserbara värdepapper sammanlagt icke till dubbla beloppet av den arvsskatt, som jämlikt 54 § skall av dödsboet förskjutas, eller föreligger i andra fall för någon som är skattskyldig enligt denna förordning avsevärd svårighet att genast erlagga hela den skatt, som belöper på honom tillfallen egendom, må beskattningsmyndigheten medgiva, att skatten erlægges genom högst tio årliga inbetalningar, dock att anståndet i intet fall må utsträckas till flera inbetalningar än som prövas erforderligt.

På Konungens prövning må ankomma att, där för viss skattskyldig synnerliga skäl därtill äro, medgiva att den skatt, som belöper på honom tillfallen egendom, erlægges genom högst tjugu årliga inbetalningar.

2 mom. Första inbetalningen skall äga rum inom tid, som angives i 52 § 1 mom., och skall uppgå, om skatten uppdelas i endast två poster, minst till en fjärdedel av skattens belopp och i andra fall minst till belopp motsvarande skattebeloppet delat med antalet inbetalningar. Andra inbetalningen skall verkställas å årsdagen för beslutet om skattens fastställande och envar av de följande å motsvarande dag det år, varunder den förfaller till betalning; och skola dessa inbetalningar uppgå till sinsemellan lika belopp. Å skatt, med vars erläggande anstånd åtnjutes, skall gäldas ränta efter den procent, som Konungen i anslutning till det allmänna ränteläget fastställer varje år i december att gälla för det påföljande året. Räntan räknas från den dag då anståndsbeslutet meddelats.

3 mom. Framställning om anstånd skall skriftligen göras senast då skatteärendet upptages till avgörande. Beviljas anstånd, skall inom tid, som beskattningsmyndigheten utsätter, till denna avlämnas till Kungl. Maj:t och kronan utfärdad skuldförbindelse å det belopp anståndet avser jämte ränta. Medgives anstånd, skall därjämte inom samma tid ställas nöjaktig säkerhet, dock att sådan skyldighet icke föreligger för skattskyldig med avseende å skatt som skall utgå för nyttjanderätt eller rätt till ränta, avkomst eller annan förmån eller för rätt, som avses i 8 § andra stycket. Fullgöres ej vad i detta moment föreskrivits, anses anståndet förverkat.

56 §.

Avlider den, som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva, inom ett år från det skattskyldighet inträtt, eftergives skatten.

I fråga — — — vid dödstillfället.

Fråga om — — — i skatteärendet.

57 §.

Konungen äger — — — annan art.

Har, efter det anstånd med skattens erläggande medgivits, den skattepliktiga egendomen genom oförutsedd händelse avsevärt nedgått i värde eller

föreligga eljest särskilda skäl därtill, äger Konungen medgiva befrielse från eller nedsättning av återstående del av skatten.

59 §.

Har efter — — — deklARATIONEN angivits;
och hade, om hänsyn tagits till omständighet som nu avses, någon skattskyldig haft att gälda mindre skatt än vad beräknats, skall honom påförd skatt nedsättas med sålunda för högt beräknat belopp.

Ansökan om — — — i skatteärendet.

68 §.

Förseelse, varom i 66 § sägs, må av åklagare åtalas allenast efter anmälan av beskattningsmyndigheten.

Finnes förseelsen ursäktlig eller eljest ringa, må från straff frias.

71 §.

2 mom. Från tillämpning av vad i denna förordning stadgas om skattskyldighet må Konungen under förutsättning av ömsesidighet medgiva undantag innefattande befrielse från eller nedsättning av skatt för egendom, som finnes i viss annan stat eller efterlämnats eller bortgivits av eller tillfallit därstädes bosatt person eller ock bortgivits av eller tillfallit i den andra staten hemmahörande juridisk person.

Överenskommelse, som — — — skedd uppsägning.

Denna förordning träder, med nedan under 5. angivet undantag, i kraft den 1 januari 1959. I samband med förordningens ikraftträdande skall följande iakttagas.

1. Äldre bestämmelser om arvsskatt och gåvoskatt skola fortfarande äga tillämpning, därest skattskyldighet inträtt före den 1 januari 1959; dock skall 56 § första stycket i dess nya lydelse tillämpas, där den, som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva, avlidit efter den 31 december 1958.

2. Ändå att skattskyldighet inträtt efter den 31 december 1958 skall nu gällande tariff i 28 § tillämpas vid beräkning av skatt för dels arvslott (testamentslott), därest arvlätare (testator) avlidit före den 1 januari 1959, dock icke där fråga är om förvärv efter den som på livstid innehaft egendomen med i 8 § första stycket avsedd rätt, dels gåva, som fullbordats före den 1 januari 1959, dels egendom, som medlem av konungahuset förvärvat från annan medlem därav, dels ock fideikommiss, som instiftats för obegränsad tid.

3. Vad i 12 § fjärde stycket nu sägs om skattefrihet för rätt till pension, som utgår på grund av pensionsförsäkring, skall äga tillämpning även efter den 31 december 1958, därest försäkringstagaren avlidit före den 1 januari 1959 eller utbetalning på grund av försäkringen skett till förmånstagaren före sistnämnda dag; och skall under enahanda förutsättning nu gällande tariff i 28 § alltjämt tillämpas vid beräkning av skatt för vad som tillfallit någon i egenskap av förmånstagare till annan försäkring än pensionsförsäkring.

4. Vid tillämpning av bestämmelserna i 19 och 41 §§ i deras nya lydelse skall iakttagas, att skatt ej må beräknas efter sammanläggning med gåva,

för vilken skattskyldighet inträtt före den 1 januari 1955. Vad nu sagts skall dock icke gälla handling, innefattande giltig utfästelse om gåva av lös egendom.

5. Beträffande 20 § skall denna förordning träda i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, samt äga tillämpning även i de fall då skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 juni
1958.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga angående *omläggning av dödsbokeskattningen m. m.* samt anför därvid följande.

I propositionen nr 145 till årets förra riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt, m. m. Denna proposition hann emellertid icke upptagas till slutlig behandling av riksdagen före dess upplösning. Då jag icke finner anledning ifrågasätta ändring i nämnda förslag, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte besluta att ny proposition i ämnet av samma innehåll som den förut avlåtna skall föreläggas riksdagen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Göran Waldau